

Hänvisning
VN/3063/2020

tanja.jaatinen@om.fi
hanna-mari.kotivuori@om.fi

Kontaktperson
Rasmus Lindqvist

Ärende

Begäran om utlåtande om justitieministeriets arbetsgrupps betänkande om lagstiftning om ett positivt kreditupplysningsregister

Bakgrund

Justitieministeriet har begärt ett utlåtande av landskapsregeringen om ett betänkande om lagstiftning om ett positivt kreditupplysningsregister.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Marins regering ska ett positivt kreditupplysningsregister införas i Finland. I mars 2020 tillsatte justitieministeriet arbetsgrupper för att bereda registret. Underarbetsgruppen med ansvar för beredningen av lagstiftningen (arbetsgruppen) hade till uppgift att bereda ett förslag till lagstiftning om ett positivt kreditupplysningsregister. Förslaget skulle utarbetas i form av en regeringsproposition.

Arbetsgruppen föreslår att det stiftas en ny lag om ett positivt kreditupplysningsregister. Dessutom föreslås det att konsumentskyddslagen och vissa andra lagar ändras. Kreditupplysningsregistret skulle innehålla uppgifter om fysiska personers krediter och inkomster. Målet är att fysiska personer som omfattas av registret ska få samlad aktuell information om sina egna krediter från ett ställe. Syftet med ett positivt kreditupplysningsregister är att motverka överskuldssättning genom att skapa ett bättre kunskapsunderlag för såväl enskild kreditgivning som uppföljning och övervakning av den finansiella stabiliteten och kreditmarknaden.

Arbetsgruppen föreslår att registret framför allt ska användas vid kreditgivning och i verksamheten hos vissa myndigheter som svarar för uppföljningen av den finansiella stabiliteten och övervakningen av kreditmarknaden. I registret ska föras in behövliga uppgifter om krediter enligt 7 och 7 a kap. i konsumentskyddslagen samt om andra krediter som upptagits av en enskild, ifall ränta eller andra kostnader tas ut för krediten enligt kreditavtalet samt om personens inkomster. Det föreslås att Inkomstregisterenheten vid Skatteförvaltningen ska vara personuppgiftsansvarig för registret.

Lagen om ett positivt kreditupplysningsregister föreslås träda i kraft i augusti 2022 men den ska börja tillämpas fullt ut först från och med den 1 april 2024, då registret avses införas.

Behörighetsfördelning

Enligt 29 § 1 mom. 5 punkten självstyrelselagen för Åland (1991:71) är bank- och kreditväsendet rikets behörighet. Förslaget rör även konsumentskydd som är rikets behörighet i enlighet med 27 § 10 punkten självstyrelselagen. Ändringar i rikets lagstiftning inom de här rättsområdena gäller följaktligen även på Åland.

Synpunkter

Betänkandet som i sin helhet är skrivet på finska innehåller endast en kortare sammanfattning och de föreslagna lagtexterna på svenska. Ämbetspråket vid landskapsregeringen är enligt 36 § självstyrelselagen för Åland svenska och rikets myndigheter har enligt 38 § självstyrelselagen för Åland en skyldighet att kommunicera med landskapsregeringen på svenska. Landskapsregeringen kan därför endast lämna ett utlåtande angående innehållet på svenska i betänkandet. Efter kontakt med beredande tjänstemän vid justitieministeriet har det dock klargjorts att det inte är något särskilt i betänkandet som berör Åland men att lagstiftningen liksom lagen om kreditupplysning kommer att gälla i landskapet.

Syftet med det positiva kreditupplysningsregistret är att säkerställa tillgången till tillförlitlig information om kreditsökandens ekonomiska situation vid bedömningen av kreditsökandens kreditvärdighet vid kreditgivning. Därtill ska en registrerad själv ha möjlighet att göra en anteckning i registret. Ytterligare föreslås det bestämmelser om att exempelvis kreditinstitut ska ha en skyldighet att anmäla uppgifter till registret. Informationen om och registret i sig behöver följaktligen finnas likvärdigt tillgängligt på de båda nationalspråken som stadgas i 17 § grundlagen.

Landskapsregeringen lämnade den 20 maj 2020 (ÅLR 2020/3725) ett utlåtande om Finlands regerings utkast till proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av kreditupplysningslagen (FFS 527/2007), 86 § i betaltjänstlagen (FFS 290/2010) och 4 a § i straffregisterlagen (FFS 710/1993). Enligt utkastet ansågs det viktigt att bestämmelsen om de språkliga rättigheterna som finns i kreditupplysningslagen 32 § 1 mom. ska kvarstå med hänvisning till att kreditupplysningsverksamhet inte utgör myndigheter som avses i språklagen (FFS 423/2003) och eftersom dataskyddsförordningen och dataskyddslagen inte innehåller några bestämmelser om den registrerades rätt att använda sitt eget språk. Landskapsregeringen omfattade beredningens förslag att momentet om de språkliga rättigheterna bör kvarstå i kreditupplysningslagen med hänvisning till kreditupplysningsverksamhetens konsekvenser för den registrerades rättigheter och rättsskydd.

Enligt 32 § 1 mom. kreditupplysningslagen har en registrerad rätt att i ett ärende som gäller insynsrätt eller rättelse använda sitt modersmål, antingen finska eller svenska, samt att få handlingarna på detta språk. Landskapsregeringen anser att det bör utredas om motsvarande bestämmelser ska fogas till den föreslagna lagen om ett positivt kreditupplysningsregister.

Vicelantråd

Harry Jansson

T.f. Rättssakkunnig

Rasmus Lindqvist